

Vergaderjaar 2019–2020

35 470 XII

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat 2019

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

Ontvangen 20 mei 2020

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2019 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN (SLOTVERSCHILLEN)

1 Leeswijzer

De beleidsmatige mutaties en technische mutaties groter of gelijk aan de ondergrenzen in onderstaande staffel worden op het niveau van de financiële instrumenten (en eventueel artikelonderdeel) toegelicht.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 De Beleidsartikelen

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven - en ontvangstenmutaties

Suppletoire mutaties 2019 (Slotwet) (Bedragen x € 1.000)

	Artikel	Uitgaven	Ontvangsten	
Stand ontwerp-begroting				
Stand vastgestelde begroting 2019		9.618.660	19.378	
Stand 1e suppletoire begroting 2019		9.628.349	43.626	
Stand na Incidentele Suppletoire Begroting		9.635.899	43.626	
Stand 2e suppletoire begroting 2019		8.063.103	53.310	
Belangrijkste mutaties Slotwet 2019				
Kader relevante mutaties				
1.	Regeringsvliegtuig	97	- 16.223	
2.	Laadinfra	14	- 15.022	
3.	Apparaatsuitgaven	98	- 11.454	
4.	Departementale Overboekingen	div	- 4.234	
5.	Urgenda		- 4.217	
6.	HGIS	div	- 3.138	
7.	PBL en algemeen	97	- 2.933	
8.	C02-reducering GWW		- 1.000	
9.	Diversen		- 7.274	1.405
Realisatie 2019		8.004.956	51.905	

Toelichting

1. Regeringsvliegtuig

Kosten voor de inklaring van het regeringsvliegtuig zijn niet meer in 2019 tot betaling gekomen.

2. Laadinfra

Middelen uit het Klimaatakkoord (€ 15 miljoen) voor Laadinfrastructuur die nog niet besteed zijn. De middelen zijn beschikbaar gesteld voor de periode 2019 t/m 2021, binnen deze periode worden de middelen ook besteed.

3. Apparaatsuitgaven

Lagere uitgaven eigen personeel (€ 4,7 mln) zijn met name ontstaan door vertraagde factureringen van detacheringsovereenkomsten, vacature-ruimte, minder interne dienstverlening en lagere uitgaven t.b.v. Postactieven

Lagere uitgaven externe inhuur € 6,8 mln door: uitgestelde facturering, vertraging projecten vrachtwagenheffing, ERTMS en lagere uitgaven aan het standaard platform.

4. Departementale Overboekingen

Dit zijn met name afdrachten aan het BTW compensatiefonds voor middelen die zijn overgemaakt aan decentrale overheden. Het gaat hier om Bermmaatregelen N-wegen (€ 3,2 miljoen) en Laadinfra (€ 0,8 miljoen). Daarnaast een bijdrage (€ 0,3 miljoen) aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het Omgevingsloket Online (OLO).

5. Urgenda

Met name vertraging bij Duurzaamheid (€ 2,6 miljoen). Dit komt door lagere uitgaven door de RVO voor werkzaamheden op het terrein van de Demonstratieregeling Energie- en Klimaatinnovatie (€ 1,6 miljoen) en door vertraging in de uitvoering van CO₂-reducerende maatregelen in de Grond-, Weg- en Waterbouw bij decentrale overheden (€1 miljoen). Daarnaast niet gerealiseerde uitgaven (€1,4 miljoen) op Duurzame Mobiliteit vanwege uitblijvende facturering c.q. vertraging in de opdrachtuitvoering en opdrachtverlening.

6. HGIS

Een lagere realisatie aan HGIS middelen komt met name door vertraging (2,4 miljoen) bij mondiale waterprojecten die vallen onder het programma Partners voor Water waarvoor een verplichting is aangegaan met RVO. Daarnaast een lagere bijdrage (€ 0,3 miljoen) van de Global Commission on Adaptation (GCA) aan internationale organisatie vanwege het niet tijdig aanleveren van de vereiste documenten, een lagere contributiebijdrage (€ 0,2 miljoen) aan de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en € 0,3 miljoen vertraging in de voorbereiding van het programma partnership HLPW (High Level Panel Water).

7. PBL en algemeen

Met name door lagere uitgaven (€ 1,1 miljoen) als gevolg van het uitlopen van diverse extern gefinancierde onderzoeksprojecten, uitgevoerd door het PBL en doordat de kosten voor de noodmaatregel drinkwatervoorziening IJsselmeergebied lager zijn uitgevallen. Daarnaast zijn een aantal geplande OTO-activiteiten (opleiden, trainen en oefenen) ten behoeve van RWS (DCC) niet in 2019 zijn uitgevoerd. Tot slot waren de kosten voor diverse communicatie campagnes lager dan geraamd en was er sprake van vertragingen in de facturering en betaling.

8. CO₂-reducering GWW

Lagere realisatie (€ 1 miljoen) vanwege een langere voorbereidingstijd dan initieel ingeschat met betrekking tot de invoering in CO₂-reducerende maatregelen in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW).

2.1 Beleidsartikel 11 Integraal Waterbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid art. 11 (bedragen x € 1.000)						
11	Integraal waterbeleid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		30.755	44.213	42.763	- 1.543	41.220
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		45.362	54.519	52.768	- 4.347	48.421
11.01 Algemeen waterbeleid		33.424	41.739	40.709	- 3.163	37.546
11.01.01 Opdrachten		5.720	10.443	4.484	- 836	3.648
- <i>Intensivering Ruimtelijke Adaptie</i>			5.570	59	- 3	56
- <i>Opdrachten CORA HGIS</i>		2.809	1.556	1.281	- 289	992
- <i>Overige Opdrachten</i>		2.911	3.317	3.144	- 544	2.600
11.01.02 Subsidies		12.792	16.231	16.696	- 2.367	14.329
- <i>Partners voor Water 4 (HGIS)</i>		11.602	13.841	13.841	- 2.365	11.476
- <i>Blue Deal (HGIS)</i>			1.200	1.200		1.200
- <i>Overige Subsidies</i>		1.190	1190	1655	- 2	1.653
11.01.03 Bijdragen aan agentschappen		14.862	15.015	15.888	90	15.978
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		14.440	14.193	14.617	90	14.707
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI</i>		422	822	1.271	0	1.271
11.01.04 Bijdrage aan medeoverheden		50	50	3.641	- 50	3.591
11.02 Waterveiligheid		2.992	3.380	3.160	- 141	3.019
11.02.01 Opdrachten		2.992	3.380	3.160	- 141	3.019
11.03 Grote oppervlaktewateren		2.408	1.715	1.600	- 389	1.211
11.03.01 Opdrachten		2.408	1.715	1.600	- 389	1.211
11.04 Waterkwaliteit		6.538	7.685	7.299	- 654	6.645
11.04.01 Opdrachten		3.823	5.282	4.842	- 1.183	3.659
11.04.02 Subsidies		400	400	400	0	400
11.04.04 Bijdrage aan medeoverheden		500	500	500	0	500
11.04.05 Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties		1.815	1.503	1.557	529	2.086
Ontvangsten			12.465	12.465	- 415	12.050

Verplichtingen

De per saldo lagere verplichtingenrealisatie van € 1,5 miljoen wordt met name veroorzaakt door vertragingen in de uitvoering van een aantal projecten. Het gaat hierbij om projecten in het Eems Dollard gebied (€ 0,4 miljoen), activiteiten in het kader van Kader Richtlijn Marien en de Noordzee (€ 0,5 miljoen) en door de hieronder benoemde vertragingen bij opdrachten internationaal Waterbeleid (€ 0,6 miljoen).

Uitgaven

11.01 Algemeen waterbeleid

11.01.01 Opdrachten

De lagere kasrealisatie ad € 0,8 miljoen wordt met name veroorzaakt door vertraging van opdrachten internationaal Waterbeleid. Het gaat om opdrachten IGRAC Governing board (International Groundwater Resources Assessment Centre), ondersteuning Wereldbank en Amsterdam Internationaal Water Week (€ 0,3 miljoen). Daarnaast is er vertraging van € 0,3 miljoen opgetreden in de voorbereiding van het programma partnership HLPW (High Level Panel Water). Tot slot is er op diverse opdrachten minder gerealiseerd dan geraamd (€ 0,2 miljoen).

11.01.02 Subsidies

De lagere kasrealisatie ad € 2,4 miljoen wordt veroorzaakt door vertraging in mondiale waterprojecten. Deze projecten vallen onder het programma Partners voor Water waarvoor een meerjarenverplichting is aangegaan met de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO).

11.04 Waterkwaliteit

11.04.01 Opdrachten

De lagere kasrealisatie van € 1,2 miljoen wordt met name veroorzaakt door vertraging van uit te voeren opdrachten in het kader van de RWS BOA 2019 (beleidsondersteuning en advisering). Vertraging heeft zich met name voorgedaan op de activiteiten in het kader van Kader Richtlijn Marien en de Noordzee (€ 0,8 miljoen). Daarnaast heeft een herschikking van budget binnen artikelonderdeel plaatsgevonden ten behoeve van vastlegging en betaling van de Nederlandse Rijn- en Maascontributie (€ 0,5 miljoen).

2.2 Beleidsartikel 13 Bodem en Ondergrond

Budgettaire gevolgen van beleid art. 13 (bedragen x € 1.000)						
13	Ruimtelijke ontwikkeling	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		26.820	31.869	33.185	- 7.625	25.560
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		41.436	40.660	34.054	- 29	34.025
13.04 Ruimtegebruik bodem		36.723	35.947	30.494	114	30.608
13.04.01 Opdrachten		16.416	16.745	11.603	- 799	10.804
13.04.02 Subsidies		13.480	14.924	14.851	918	15.769
-Bedrijvenregeling		8.657	7.501	8.428	1.000	9.428
-Subsidie Caribisch Nederland		4.823	7.423	6.423	- 82	6.341
13.04.03 Bijdragen aan agentschappen		3.566	3.691	3.795	0	3.795
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		3.566	3.691	3.795	0	3.795
13.04.04 Bijdragen aan medeoverheden		3.261	587	245	- 5	240
- Waarvan bijdrage aan Caribisch Nederland			144	245	- 5	240
- Meerjarenprogramma Bodem		3.261	443			0
13.05 Eenvoudig Beter		4.713	4.713	3.560	- 143	3.417
13.05.01 Opdrachten		2.353	2.353	1.200	- 143	1.057
13.05.03 Bijdragen aan agentschappen		2.360	2.360	2.360	0	2.360
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		2.360	2.360	2.360	0	2.360
Ontvangsten		4.450	4.450	3.221	- 19	3.202

Verplichtingen

De lagere verplichtingenrealisatie van € 7,5 miljoen komt name door minder ontvangen subsidieaanvragen van bedrijven voor bodemsaneringskosten bedrijfsterreinen dan verwacht (€ 5,2 miljoen). Daarnaast was er vertraging van de bodemsanering Stormpolderdijk (EMK-terrein) en diverse opdrachten in het taakveld drinkwater (€ 1,3 miljoen). Tot slot zijn er in 2019 door RWS minder verplichtingen aangegaan in het kader van Beleidsondersteuning en Advisering (€ 0,9 miljoen).

2.3 Beleidsartikel 14 Wegen en Verkeersveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid art. 14 (bedragen x € 1.000)						
14	Wegen en verkeersveiligheid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		76.987	98.022	135.651	- 9.327	126.324
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		93.317	112.610	117.345	- 18.630	98.715
14.01 Netwerk		76.797	96.090	99.298	- 19.349	79.949
14.01.01 Opdrachten		24.301	26.949	34.139	- 9.639	24.500
- <i>Beter Benutten</i>		7.402	11.052	13.051	- 417	12.634
- <i>Overige Opdrachten</i>		16.899	15.897	21.088	- 9.222	11.866
- <i>Klimaatakkoord</i>						
14.01.02 Subsidies		42.816	39.604	15.727	2.021	17.748
- <i>Subsidie Duurzame Mobiliteit</i>		42.166	38.854	14.297	1.685	15.982
- <i>Overige Subsidies</i>		650	750	1.430	336	1.766
14.01.03 Bijdragen aan agentschappen		9.680	14.135	18.946	95	19.041
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		7.558	7.680	11.025	0	11.025
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap Nea</i>		2.122	3.122	3.593	110	3.703
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RVO</i>		0	3.333	4.328	- 15	4.313
14.01.04 Bijdragen aan medeoverheden		0	15.202	30.286	- 11.826	18.460
- <i>Waarvan bijdrage aan medeoverheden</i>		0	0	15.000	- 11.825	3.175
- <i>Waarvan bijdrage aan Caribisch Nederland</i>		0	15.202	15.286	- 1	15.285
14.01.05 Bijdragen aan internationale organisaties		0	200	200	0	200
14.02 Veiligheid		16.520	16.520	18.047	719	18.766
14.02.01 Opdrachten		6.606	6.534	5.210	- 29	5.181
14.02.02 Subsidies		8.370	8.370	8.370	775	9.145
- <i>Waarvan bijdrage aan VVN</i>		3.736	3.736	3.736	113	3.849
- <i>Waarvan bijdrage aan SWOV</i>		3.869	3.869	3.869	317	4.186
- <i>Waarvan bijdrage aan overige subsidies</i>		765	765	765	345	1.110
14.02.03 Bijdragen aan agentschappen		597	669	669	0	669
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		597	669	669	0	669
14.02.05 Bijdragen aan internationale organisaties		30	30	30	0	30
14.02.06 Bijdragen aan ZBO's/RWT's		917	917	3.768	- 27	3.741
- <i>Waarvan bijdrage aan CBR</i>		917	917	2.277	119	2.396
- <i>Waarvan bijdrage aan RDW</i>		0	0	1.491	- 146	1.345
Ontvangsten		6.782	7.004	5.862	- 1.821	4.041

Verplichtingen

De lagere verplichtingen (€ 9,3 miljoen) worden met name veroorzaakt doordat de middelen uit het Klimaatakkoord (€ 15 miljoen) voor Laadinfra nog niet in 2019 verplicht zijn. De middelen zijn beschikbaar gesteld voor de periode 2019 t/m 2021, binnen deze periode worden de middelen ook verplicht.

Uitgaven

14.01 Netwerk

14.01.01 Opdrachten

De lagere uitgaven op dit artikelonderdeel (€ 9,6 miljoen) worden voornamelijk veroorzaakt door een budgetoverheveling (- € 3,9 miljoen) naar 14.01.04 bijdragen aan medeoverheden in verband met het verstrekken van

de specifieke uitkering voor Slimme Laadpleinen. Daarnaast is ook sprake van uitblijvende facturering en vertraging in opdrachten voor Duurzame Mobiliteit (- € 3,1 miljoen).

14.01.02 Subsidies

De hogere subsidieuitgaven (€ 2,0 miljoen) worden voornamelijk veroorzaakt door hogere betalingen in het kader van de Demonstratie klimaattechnologieën en -innovaties (DKTI) regeling.

14.01.04 Bijdragen aan medeoverheden

De lagere uitgaven (€ 11,8 miljoen) worden met name veroorzaakt doordat de verkregen middelen uit het Klimaatakkoord (€ 15 miljoen) voor Laadinfra nog niet besteed zijn, zie toelichting op lagere verplichtingen.

2.4 Beleidsartikel 16 Openbaar Vervoer en Spoor

Budgettaire gevolgen van beleid art. 16 (bedragen x € 1.000)						
16	Spoor	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		11.497	32.631	32.517	- 1.803	30.714
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		13.157	33.785	30.571	1.088	31.659
16.01 OV en Spoor		13.157	33.785	30.571	1.088	31.659
16.01.01 Opdrachten		5.818	7.051	4.841	1.112	5.953
16.01.02 Subsidies		4.013	23.014	21.916	35	21.951
- Overige subsidies		1.113	5.714	6.064	35	6.099
- Subsidieregeling Spoorgoederenvervoer			14.400	14.521	0	14.521
- 3e spoor Duitsland		2.900	2.900	1.331	0	1.331
16.01.03 Bijdrage aan agentschappen		939	964	964	0	964
- Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI		45	45	45	0	45
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		894	919	919	0	919
16.01.04 Bijdrage aan medeoverheden		2.287	2.656	2.777	- 58	2.719
- CLU Betuweroute en HSL		2.287	2.656	2.777	- 58	2.719
16.01.05 Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties		100	100	73	- 1	72
Ontvangsten			750	750	- 501	249

Verplichtingen

De lagere verplichtingen (€1,8 miljoen) worden met name veroorzaakt door de lagere bijdragen in het kader van Toekomstbeeld OV (€0,6 miljoen) waardoor voor deze middelen ook geen verplichtingen aangegaan konden worden. Daarnaast zijn er diverse activiteiten doorgeschoven van 2019 naar 2020 (€1,2 miljoen), waaronder de vastlegging van de audit op beheer, onderhoud en vervanging.

Uitgaven

Door middel van een brief aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2019–2020, [35300 XII, nr. 85](#)) is een overschrijding van € 1,5 miljoen aangekondigd. De uiteindelijke overschrijding op artikel 16.01 bedraagt € 1,1 miljoen. en wordt, zoals toegelicht in eerder genoemd kamerstuk, veroorzaakt door een autonome tegenvaller op het rekenmodel spoortrillingen.

2.5 Beleidsartikel 17 Luchtvaart

Budgettaire gevolgen van beleid art. 17 (bedragen x € 1.000)						
17	Luchtvaart	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		40.424	51.149	39.345	- 2.279	37.066
<i>Waarvan garantieverplichtingen</i>		<i>23.000</i>	<i>23.000</i>			
Uitgaven		27.329	31.122	29.619	- 924	28.695
17.01 Luchtvaart		27.329	31.122	29.619	- 924	28.695
17.01.01 Opdrachten		19.957	17.544	12.778	- 555	12.223
- <i>Opdrachten Geluidsisolatie Schiphol</i>		<i>5.228</i>	<i>5.228</i>	<i>1.615</i>	<i>- 706</i>	<i>909</i>
- <i>Opdrachten Caribisch Nederland</i>		<i>7.790</i>	<i>4.878</i>	<i>1.952</i>	<i>- 555</i>	<i>1.397</i>
- <i>Overige opdrachten</i>		<i>6.939</i>	<i>7.438</i>	<i>9.211</i>	<i>706</i>	<i>9.917</i>
17.01.02 Subsidies		4.142	4.052	4.150	- 197	3.953
- <i>Leefbaarheidsfonds</i>		<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>
- <i>Subsidie tarieven Bonaire</i>		<i>650</i>	<i>650</i>	<i>650</i>	<i>- 1</i>	<i>649</i>
- <i>Overige subsidies</i>		<i>2.492</i>	<i>2.402</i>	<i>2.500</i>	<i>- 196</i>	<i>2.304</i>
17.01.03 Bijdrage aan agentschappen		1.654	3.937	4.649	0	4.649
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI</i>		<i>14</i>	<i>14</i>	<i>14</i>	<i>0</i>	<i>14</i>
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		<i>430</i>	<i>213</i>	<i>213</i>	<i>0</i>	<i>213</i>
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS t.b.v. Caribisch Nederland</i>		<i>1.210</i>	<i>3.710</i>	<i>4.422</i>	<i>0</i>	<i>4.422</i>
17.01.04 Bijdrage aan medeoverheden			3.955	6.402	- 46	6.356
- <i>Bijdrage Caribisch Nederland</i>			<i>3.955</i>	<i>6.402</i>	<i>- 46</i>	<i>6.356</i>
17.01.05 Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties		1.476	1.476	1.451	- 196	1.255
- <i>Waarvan bijdrage aan ICAO</i>		<i>1.311</i>	<i>1.311</i>	<i>1.286</i>	<i>- 166</i>	<i>1.120</i>
- <i>Overige bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>		<i>165</i>	<i>165</i>	<i>165</i>	<i>- 30</i>	<i>135</i>
17.01.06 Bijdrage aan ZBO's/RWT's		100	158	189	70	259
Ontvangsten		1.365	1.225	1.487	144	1.631

Verplichtingen

Er zijn € 2,3 miljoen minder verplichtingen aangegaan ten opzichte van de tweede supplettoire begroting. Dit is met name op het opdrachten- en subsidiebudget. Het overschot dat zich op het subsidiebudget heeft voorgedaan is het gevolg van minder aanvragen voor de regeling onderwerpen graanresten (€ 0,2 miljoen). Het overschot op het opdrachtenbudget wordt voor € 0,8 miljoen veroorzaakt doordat er in 2019 geen aankopen van percelen van eigenaren met een grondpositie in het geluids- en veiligheids-sloopzone Schiphol (GIS) binnen het Luchthaven indelingsbesluit hebben plaatsgevonden. Ook was er minder verplichtingenbudget benodigd dan geraamd voor Opdrachten Lelystad, Opdrachten Schiphol en Luchthavenontwikkeling en Milieu (€ 0,7 miljoen).

Uitgaven

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en hoeven daarom niet te worden toegelicht.

Ontvangsten

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en hoeven daarom niet te worden toegelicht.

2.6 Beleidsartikel 18 Scheepvaart en Havens

Budgettaire gevolgen van beleid art. 18 (bedragen x € 1.000)						
18	Scheepvaart en Havens	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		6.070	30.934	35.823	- 182	35.641
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		38.555	38.777	57.866	- 727	57.139
18.01 Scheepvaart en havens		38.555	38.777	57.866	- 727	57.139
18.01.01 Opdrachten		31.763	30.531	21.429	- 1.977	19.452
- <i>Topsector Logistiek</i>		17.590	16.690	16.000	- 222	15.778
- <i>Opdrachten Caribisch Nederland</i>		12.400	12.400	2.122	- 1.325	797
- <i>Overige opdrachten</i>		1.773	1.441	3.307	- 430	2.877
18.01.02 Subsidies		4.172	5.224	5.775	- 19	5.756
- <i>Topsector Logistiek</i>		4.104	4.104	4.220	- 31	4.189
- <i>Subsidie Innovatie duurzame binnenvaart</i>		0	1.052	1.441	- 13	1.428
- <i>Overige subsidies</i>		68	68	114	25	139
18.01.03 Bijdrage aan agentschappen		988	988	1.548	60	1.608
- <i>Waarvan bijdrage aan agentschap RWS</i>		988	988	1.498	0	1.498
- <i>Overige bijdrage aan agentschap</i>				50	60	110
18.01.04 Bijdrage aan medeoverheden			452	27.532	1.169	28.701
- <i>Bijdrage Caribisch Nederland</i>			452	27.532	1.169	28.701
18.01.05 Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties		1.632	1.582	1.582	40	1.622
Ontvangsten				457	- 30	427

Verplichtingen

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en hoeven daarom niet te worden toegelicht.

Uitgaven

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en hoeven daarom niet te worden toegelicht.

Ontvangsten

De mutaties zijn lager dan de voorgeschreven norm en hoeven daarom niet te worden toegelicht.

2.7 Beleidsartikel 19 Uitvoering Milieubeleid en Internationaal

Budgettaire gevolgen van beleid art. 19 (bedragen x € 1.000)						
19	Klimaat	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		44.302	50.634	55.620	- 711	54.909
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		46.164	53.261	57.297	- 1.406	55.891
19.02 Internationaal beleid, coördinatie en samenwerking		46.164	53.261	57.297	- 1.406	55.891
19.02.01 Opdrachten		6.234	6.757	6.114	- 790	5.324
19.02.02 Subsidies		967	1.274	455	- 163	292
- <i>Interreg</i>		967	1.244	400	- 163	237
- <i>Overige subsidies</i>			30	55	0	55
19.02.03 Bijdrage aan agentschappen		36.569	40.368	46.316	- 161	46.155
- <i>Waarvan bijdrage aan RIVM</i>		27.274	31.167	34.187	527	34.714

19	Klimaat	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
-	Waarvan bijdrage aan RVO	9.090	8.886	11.717	- 688	11.029
-	Waarvan bijdrage aan RWS	205	315	337	0	337
-	Waarvan bijdrage aan KNMI			75	0	75
19.02.05	Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	2.394	4.862	4.412	- 292	4.120
Ontvangsten		0	3.500	6.933	- 1.153	5.780

Verplichtingen

Er zijn geen noemenswaardige verplichtingenmutaties opgetreden.

Uitgaven

19.02 Internationaal beleid, coördinatie en samenwerking

19.02.01 Opdrachten

De lagere realisatie is met name het gevolg van lagere uitgaven (€ 0,7 miljoen) voor het nieuwe administratiesysteem van de Global Commission on Adaptation (GCA) en lagere voorbereidingskosten (€ 0,1 miljoen) voor de Climate Adaptation Summit door een vertraging in het aanbestedingsproces.

19.02.03 Bijdrage aan agentschappen

Daarnaast is er € 0,5 mln. meer gefactureerd door RIVM op opdrachten en € 0,4 mln. minder gefactureerd door RVO op opdrachten voor de beleidskern. Tevens is er € 0,1 mln. overgeboekt van RVO binnen artikel 19 ten behoeve van het GCA en € 0,2 mln. van RVO naar artikel 22 ten behoeve van opdrachten binnen Caribisch Nederland.

2.8 Beleidsartikel 20 Lucht en Geluid

Budgettaire gevolgen van beleid art. 20 (bedragen x € 1.000)

20	Lucht en Geluid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		24.825	23.606	41.504	- 9.466	32.038
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		27.603	26.684	36.517	345	36.862
20.01 Gezonde lucht en tegengaan geluidhinder		27.603	26.684	36.517	345	36.862
20.01.01 Opdrachten		3.107	4.110	4.526	414	4.940
- Geluid en luchtsanering		3.107	3.912	4.356	409	4.765
- Overige opdrachten			198	170	5	175
20.01.03 Bijdrage aan agentschappen		1.530	1.471	1.462	0	1.462
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		1.530	1.471	1.372	0	1.372
- Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI				90	0	90
20.01.04 Bijdrage aan medeoverheden		22.552	20.428	30.174	- 69	30.105
- NSL				9.746	- 107	9.639
- Wegverkeerlawaaai		22.552	20.428	20.428	38	20.466
20.01.07 Bekostiging		414	675	355	0	355
Ontvangsten				893	1.243	2.136

Verplichtingen

Per saldo is er een technische meevaller van € 9,5 miljoen op het verplichtingenbudget. Dit komt met name door een overboeking van het IF naar HXII á € 8,8 miljoen m.b.t. het Nationaal Samenwerkingsprogramma

Luchtkwaliteit (NSL) die later niet benodigd bleek. De verplichtingen waren reeds eerder aangegaan. Daarnaast is er sprake van een autonome meevaller door afwikkeling van verplichtingen aangegaan in eerdere jaren waardoor ruimte is vrijgevallen (€ 0,7 miljoen).

Uitgaven

Er zijn geen noemenswaardige uitgavenmutaties te melden.

2.9 Beleidsartikel 21 Duurzaamheid

Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)						
21	Duurzaamheid	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		50.173	35.383	75.186	- 1.029	74.157
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		49.962	34.951	32.840	- 2.973	29.867
21.04 Duurzaamheidsinstrumentarium		1.188	168	168	- 22	146
21.04.01 Opdrachten		1.188	168	168	- 23	145
21.05 Duurzame productketens		42.936	33.902	30.456	- 1.621	28.835
21.05.01 Opdrachten		21.003	16.110	8.940	958	9.898
- <i>Waarvan uitvoering duurzame productketens</i>		<i>10.119</i>	<i>7.098</i>	<i>3.321</i>	<i>1.387</i>	<i>4.708</i>
- <i>Waarvan overige opdrachten</i>		<i>10.884</i>	<i>9.012</i>	<i>5.619</i>	<i>- 429</i>	<i>5.190</i>
21.05.02 Subsidies		10.657	6.962	12.072	- 2.614	9.458
- <i>Subsidies duurzame productketens</i>		<i>657</i>	<i>2.506</i>	<i>8.717</i>	<i>- 1.959</i>	<i>6.758</i>
- <i>Chemische recycling kunststoffen</i>		<i>10.000</i>	<i>4.456</i>	<i>3.355</i>	<i>- 655</i>	<i>2.700</i>
21.05.03 Bijdrage aan agentschappen		7.247	6.801	7.861	0	7.861
- <i>Waarvan bijdrage aan RWS</i>		<i>7.247</i>	<i>6.801</i>	<i>7.861</i>	<i>0</i>	<i>7.861</i>
21.05.04 Bijdrage aan medeoverheden			3.559	1.113	35	1.148
- <i>Caribisch Nederland afvalbeheer</i>			<i>3.559</i>	<i>1.113</i>	<i>35</i>	<i>1.148</i>
21.05.06 Bijdrage aan ZBO's/RWT's		470	470	470	0	470
21.06 Natuurlijk kapitaal		5.838	881	2.216	- 1.330	886
21.06.01 Opdrachten		5.838	881	2.216	- 1.330	886
21.06.02 Subsidies		0	0	0	0	0
Ontvangsten				142	29	171

Verplichtingen

Per saldo zijn er minder verplichtingen (€ 1,0 miljoen) aangegaan dan geraamd. Dit komt met name door meevallers in de opdrachtverstrekking aan met name RWS voor verscheidene werkzaamheden (€ 0,4 miljoen) en een langere voorbereidingstijd dan verwacht (€ 0,5 miljoen) voor CO2-reducerende maatregelen in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW).

Uitgaven

21.05 Duurzame productketens

Per saldo liggen de uitgaven op duurzame productketens € 1,6 miljoen lager dan geraamd.

Opdrachten 21.05.01

Er zijn hogere uitgaven gerealiseerd (€ 1,4 miljoen) dan gepland voor opdrachten. Dit komt door hogere opdrachten aan het PBL voor de monitoring van circulaire economie en voor opdrachten verstrekt aan de RVO en het RIVM in het kader van circulaire economie. Daarnaast zijn er autonome meevallers op verscheidene opdrachten voor o.a. RWS á € 0,4 miljoen.

Subsidies 21.05.02

Met betrekking tot subsidies vallen de uitgaven lager uit dan geraamd. Dit komt door lagere uitgaven (€ 1,6 miljoen) door de RVO voor werkzaamheden op het terrein van de Demonstratieregeling Energie- en Klimatinnovatie en vertragingen in de uitvoering van subsidies voor chemische recycling kunststoffen en circulair ontwerp (€ 0,7 miljoen), en lagere uitgaven van €0,2 miljoen wat betreft de subsidie voor advies klimaatneutraal inkopen.

21.06 Natuurlijk kapitaal

Opdrachten 21.06.01

Vanwege een langere voorbereidingstijd dan initieel ingeschat met betrekking tot de invoering van CO2-besparende maatregelen in de GWW is er € 1,0 miljoen minder aan uitgaven gerealiseerd. Daarnaast is er voor €0,3 miljoen doorgeschoven naar 2020 omtrent opdrachten Circulaire Economie.

2.10 Beleidsartikel 22 Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 (bedragen x € 1.000)						
22	Omgevingsveiligheid en milieurisico's	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		29.349	25.430	25.456	- 3.668	21.788
Waarvan garantieverplichtingen					0	
Uitgaven		33.802	32.150	31.066	- 727	30.339
22.01 Veiligheid chemische stoffen		7.345	6.719	6.851	- 78	6.773
22.01.01 Opdrachten		4.773	3.678	3.735	85	3.820
22.01.02 Subsidies		235	265	265	- 163	102
22.01.03 Bijdrage aan agentschappen		2.337	2.776	2.851	0	2.851
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		2.337	2.556	2.631	0	2.631
- Overige bijdragen aan agentschappen			220	220	0	220
22.02 Veiligheid biotechnologie		2.770	2.920	3.220	30	3.250
22.02.01 Opdrachten		2.770	2.920	3.220	30	3.250
22.03 Veiligheid bedrijven en transport		23.687	22.511	20.995	- 679	20.316
22.03.01 Opdrachten		4.251	5.497	3.455	6	3.461
- Omgevingsveiligheid		1.979	1.106	945	69	1.014
- Overige opdrachten		2.272	4.391	2.510	- 63	2.447
22.03.02 Subsidies		14.869	11.745	11.795	- 680	11.115
- Asbest		10.783	8.800	8.800	0	8.800
- Overige subsidies		4.086	2.945	2.995	- 680	2.315
22.03.03 Bijdrage aan agentschappen		1.521	2.007	1.933	0	1.933
- Waarvan bijdrage aan RWS		1.521	2.007	1.933	0	1.933
22.03.04 Bijdrage aan medeoverheden			101	101	- 1	100
22.03.09 Inkomensoverdrachten		3.046	3.161	3.711	- 4	3.707
- Mesotheloom en asbestose		3.046	3.161	3.711	- 4	3.707
Ontvangsten		250	250	250	- 249	1

Verplichtingen

Per saldo is er € 3,7 miljoen minder aan verplichtingen gerealiseerd dan gebudgetteerd. Dit komt met name door vertragingen in het aangaan van verscheidene verplichtingen met betrekking tot veiligheid chemische stoffen (€ 1,3 miljoen), een lagere verplichtingenrealisatie (€ 0,8 miljoen) voor

uitvoering veiligheid van Genetisch Gemodificeerde Organismen (GGO) en verscheidene lagere verplichtingenrealisaties op veiligheid bedrijven en transport á € 1,6 miljoen.

Uitgaven

Er hebben geen noemenswaardige uitgavenmutaties plaatsgevonden.

2.11 Beleidsartikel 23 Meteorologie, seismologie en aardobservatie

Budgettaire gevolgen van beleid art. 23 (bedragen x € 1.000)						
23	Meteorologie, seismologie en aardobservatie	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		53.728	53.728	56.261	- 409	55.852
Waarvan garantieverplichtingen					0	
Uitgaven		52.786	52.786	55.319	- 77	55.242
23.01 Meteorologie en seismologie		31.151	31.151	33.684	- 77	33.607
23.01.03 Bijdragen aan het agentschap KNMI		30.211	30.211	32.744	19	32.763
- Meteorologie		29.259	29.259	31.471	19	31.490
- Seismologie		952	952	1.273	0	1.273
23.01.05 Bijdragen aan internationale organisaties		940	940	940	- 96	844
- Contributie WMO (HGIS)		940	940	940	- 96	844
23.02 Aardobservatie		21.635	21.635	21.635	0	21.635
23.02.03 Bijdragen aan het agentschap KNMI		21.635	21.635	21.635	0	21.635
Ontvangsten		0	0	0	0	0

De wijzigingen bij Slotwet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

2.12 Beleidsartikel 24 Handhaving en Toezicht

Budgettaire gevolgen van beleid art. 24 (bedragen x € 1.000)						
24	Handhaving en toezicht	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		108.072	118.072	134.798	0	134.798
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		108.072	118.072	134.798	0	134.798
24.01 Handhaving en toezicht		108.072	118.072	134.798	0	134.798
24.01.03 Bijdrage aan het agentschap ILT		108.072	118.072	134.798		134.798
Ontvangsten		0	0	0	0	0

De wijzigingen bij Slotwet binnen dit artikel zijn kleiner dan de gehanteerde norm en worden daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

2.13 Beleidsartikel 25 Brede Doeluitkering

Budgettaire gevolgen van beleid art. 25 (bedragen x € 1.000)						
25	Brede doeluitkering	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		898.544	898.466	946.517	6.222	952.739
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		899.965	932.721	955.609	1	955.610

25	Brede doeluitkering	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
25.01 Brede doeluitkering		899.965	932.721	955.609	1	955.610
Ontvangsten						0

Verplichtingen

Middels een brief aan de Staten-Generaal (Kamerstukken II, 2019–2020, 35350-XII, nr. 85) is een overschrijding op het verplichtingenbudget van € 6,3 miljoen aangekondigd. Als gevolg van/ten behoeve van de BDU-systematiek op de begroting Hoofdstuk XII worden de verplichtingen voorafgaand aan het jaar van betaling aangegaan. De beschikking voor het jaar 2020 wordt eind 2019 afgegeven aan de twee vervoersregio's. Bij het opstellen van de 2e suppletoire begroting 2019 waren nog niet alle afspraken en de omvang van het kaseffect in 2020 bekend. Om de bijdrage aan BDU regio's voor de programma's Slimme en Duurzame Mobiliteit (€ 4,9 miljoen), Regionale bereikbaarheid CID/Binckhorst (€ 0,9 miljoen in het kader van programma Mobiliteit en Verstedelijking) en het Regiopakket Beter Benutten (€ 0,5 miljoen) te kunnen verstrekken in 2020, is in 2019 het verplichtingenbudget opgehoogd met € 6,2 miljoen. De dekking is voorzien op het Infrastructuurfonds vanuit respectievelijk artikel 20 Verkenningen, Reserveringen en Investeringsruimte en artikel 12 Hoofdwegennet. Bij Slotwet bedraagt de uiteindelijke verplichtingenoverschrijding op dit artikel € 6,2 miljoen.

2.14 Beleidsartikel 26 Bijdrage Inversteringsfondsen

Budgettaire gevolgen van beleid art. 26 (bedragen x € 1.000)						
26	Bijdrage investeringsfondsen	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		7.795.954	7.466.828	6.006.323	4.087	6.010.410
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		7.795.954	7.466.828	6.009.398	1.012	6.010.410
Waarvan juridisch verplicht						
26.01 Bijdrage Infrastructuurfonds		6.921.916	6.597.281	5.132.033	1.012	5.133.045
26.02 Bijdrage Deltafonds		874.038	869.547	877.365	0	877.365
Ontvangsten		0	0	0	0	0

Verplichtingen

Bij Slotwet is een verplichtingencorrectie doorgevoerd, omdat artikel 26 een administratief begrotingstechnisch artikel is waarbij de en kas en verplichtingen aan elkaar gelijk behoren te zijn. Het betreft hier de bijdrage vanuit de beleidsbegroting van Hoofdstuk XII aan het Infrastructuurfonds ten behoeve van uitgaven die op het fonds worden verantwoord.

Uitgaven

Er hebben afdrachten aan het BTW-compensatiefonds plaats gevonden van € 3,2 miljoen voor de specifieke uitkering aan de provincies voor cofinanciering van bermmaatregelen op N-wegen en € 0,1 miljoen voor de Vlierdenseweg Deurne. Daarnaast worden er middelen ERMTS (€ 1 miljoen) vrachtwagenheffing (€ 2,6 miljoen), Beter Benutten (€ 0,4 miljoen) en Topsector Logistiek (€ 0,3) naar het Infrastructuurfonds geboekt. De middelen hiervoor zijn vrijgemaakt op het Infrastructuurfonds en worden steeds overgeheveld naar de begroting van Hoofdstuk XII, zodat aldaar de

uitgaven gedaan kunnen worden. Op de naar de begroting van Hoofdstuk XII overgehevelde budgetten doen zich in 2019 lagere uitgaven voor dan van tevoren gepland. Voor de hiervoor genoemde posten geldt dat de dit jaar niet-bestede middelen (€ 3,7 miljoen) nu (tijdelijk) worden teruggeboekt naar het Infrastructuurfonds.

3 Niet-Beleidsartikelen

3.1 Artikel 97 Algemeen Departement

Budgettaire gevolgen van beleid art. 97 (bedragen x € 1.000)						
97	Algemeen departement	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Suppletoire Begroting (2)	Stand 2e Suppletoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		50.214	71.376	139.492	2.578	142.070
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		62.073	91.226	99.041	- 19.299	79.742
97.01 Algemeen departement		57.073	86.226	94.041	- 19.299	74.742
Opdrachten		28.815	57.968	63.290	- 19.156	44.134
- Waarvan bijdrage aan Regeringsvliegtuig		6.737	35.052	38.202	- 16.223	21.979
- Waarvan bijdrage aan DCC		7.069	7.119	7.962	- 278	7.684
- Waarvan bijdrage aan onderzoeken PBL		2.345	3.405	6.319	- 1.108	5.211
- Waavan Overige		12.664	12.392	10.807	- 1.547	9.260
Subsidies		1.255	1.255	1.032	- 32	1.000
- Overige		1.255	1.255	1.032	- 32	1.000
Bijdrage aan agentschappen		21.765	21.765	24.481	0	24.481
- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS		2.632	2.632	2.706		2.706
- Waarvan bijdrage aan agentschap ILT		12.476	12.476	12.718		12.718
- Waarvan bijdrage aan agentschap KNMI		213	213	2.583		2.583
- Overige		6.444	6.444	6.474		6.474
Bijdrage aan ZBO's/RWT's		5.238	5.238	5.238	- 111	5.127
- StAB		5.238	5.238	5.238	- 111	5.127
97.02 Sanering Thermphos		5.000	5.000	5.000	0	5.000
Subsidies		5.000	5.000	5.000	0	5.000
- Sanering Thermphos		5.000	5.000	5.000		5.000
Ontvangsten		1.101	1.901	2.049	- 1.105	944

Verplichtingen

De hogere verplichtingen worden met name veroorzaakt door over 2019 verschuldigde vennootschapsbelasting die in 2020 wordt verrekend met derden.

Uitgaven

97.01 Algemeen Departement

De lagere uitgaven worden overwegend verklaard doordat de kosten voor de inklaring van het regeringsvliegtuig niet meer in 2019 tot betaling zijn gekomen. Daarnaast zijn de uitgaven lager als gevolg van het uitlopen van diverse extern gefinancierde onderzoeksprojecten, uitgevoerd door het PBL en doordat de kosten voor de noodmaatregel drinkwatervoorziening IJsselmeergebied lager zijn uitgevallen. Verder is een aantal geplande activiteiten ten behoeve van RWS (DCC) niet in 2019 uitgevoerd. Tot slot waren de kosten voor diverse communicatie campagnes lager dan geraamd en was er sprake van vertragingen in de facturering en betaling.

Ontvangsten

De ontvangsten zijn lager dan geraamd, als gevolg van uitloop van diverse extern gefinancierde onderzoekprojecten uitgevoerd door PBL.

3.2 Artikel 98 Apparaatsuitgaven Kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid art. 98 (bedragen x € 1.000)						
98	Apparaatsuitgaven kerndepartement	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		293.059	299.707	318.751	10.987	329.738
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		299.115	312.463	328.995	- 11.454	317.541
98.01 Personele uitgaven		223.422	233.923	248.203	- 11.323	236.880
Personele uitgaven		223.422	233.923	248.203	- 11.323	236.880
- Waarvan eigen personeel		193.622	200.637	209.316	- 4.385	204.931
- Waarvan inhuur externen		21.241	24.727	32.339	- 6.617	25.722
- Waarvan overige personele uitgaven		8.559	8.559	6.548	- 321	6.227
98.02 Materiële uitgaven		75.693	78.540	80.792	- 131	80.661
Materiële uitgaven		75.693	78.540	80.792	- 131	80.661
- Waarvan ICT		20.383	23.874	23.171	- 1.676	21.495
- Waarvan bijdrage SSO's		34.527	34.737	44.785	5.523	50.308
- Waarvan overige materiële uitgaven		20.783	19.929	12.836	- 3.978	8.858
Ontvangsten		5.430	12.081	18.801	2.473	21.274

Verplichtingen

Hogere verplichtingen doordat meerjarige verplichtingen zijn aangegaan die in latere jaren tot uitgaven leiden. Het betreft voornamelijk de tweejarige verlenging van het contract voor het beheer van SAP.

Uitgaven

98.01 Personele uitgaven

De lagere uitgaven personeel zijn voornamelijk het gevolg van vacature-ruimte en doordat er minder facturen zijn ontvangen voor gedetacheerde medewerkers dan begroot. Daarnaast zijn de kosten voor personele exploitatie lager uitgevallen.

De uitgaven voor externe inhuur zijn lager dan voorzien, voornamelijk als gevolg van vertragingen bij het project ERTMS en Vrachtwagenheffing. Het niet aangewende bedrag hiervan wordt naar het Infrastructuurfonds teruggestort zodat het totale budget voor deze projecten gehandhaafd blijft. Daarnaast is er sprake van capaciteitsbehoefte die is ingevuld middels detachering in plaats van externe inhuur, is er meer uitbesteed aan Rijksbrede SSO's in plaats van externe inhuur en is er sprake van facturen die niet meer in 2019 binnen zijn gekomen, maar overlopen naar 2020.

De overige personele uitgaven zijn lager omdat doordat de uitgaven voor aanspraken van oud werknemers lager zijn dan oorspronkelijk geraamd.

98.02 Materiële uitgaven

De lagere uitgaven voor ICT worden overwegend veroorzaakt doordat er meer is uitbesteed aan Rijksbrede SSO's dan voorzien.

Hogere uitgaven aan Rijksbrede SSO's betreft voor een groot deel hogere facilitaire uitgaven voor derden die worden gecompenseerd door hogere ontvangsten. Daarnaast betreft het uitgaven die zijn gedaan voor de Baten-Lastendiensten van IenW waarvoor ontvangsten binnenkomen.

De lagere materiële uitgaven is het gevolg van vertragingen bij projecten waaronder ERTMS. Het niet aangewende bedrag voor ERTMS wordt naar het Infrastructuurfonds teruggeboekt zodat het totale budget voor dit project gehandhaafd blijft. Als gevolg van vertragingen in de facturering is een deel van de geraamde uitgaven niet tot betaling gekomen.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten betreft de compensatie van derden voor met name extra facilitaire uitgaven aan Rijksbrede SSO's.

3.3 Artikel 99 Nog Onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid art. 99 (bedragen x € 1.000)						
99	Nominaal en onvoorzien	Stand Vastgestelde Begroting (1)	Stand 1e Supplettoire Begroting (2)	Stand 2e Supplettoire Begroting (3)	Mutaties Slotwet (4)	Realisatie 2019 (5)=(1) t/m (4)
Verplichtingen		- 15.973	195.753	0	0	0
Waarvan garantieverplichtingen						
Uitgaven		- 15.992	195.734	0	0	0
99.01 Nog onverdeeld		- 15.992	195.734	0	0	0
Ontvangsten		0	0	0	0	0